

Berättelse

öfver

Stiftelsen

af

Välgörande Fruntimmers-Sällskapet,

jemte

Sällskapets Stadgar.

STOCKHOLM,
tryckt hos OLOF GRAHN, 1825.

Utdrag af Protokollet, hållet inför Deras Kongl.
Högheter Prinsessorna i Vålgörande Fruntimmers-Sällskapets Allmänna Sammankomst den 25 Maj 1825.

S. D. — — — — —

Upplästes följande Berättelse och förslag till Stadgar:

I afsigt att efter möjligaste urskiljning med något årligt bidrag i penningar, understöda Barn-Uppfostrings-Inrättningar för flickor och fattiga personer af qvinnokönet inom Hufvudstaden, förenade sig år 1819 ett antal Fruntimmer och beslöt, att stifta ett Sällskap, som medelst årliga penninge-sammanskott, och genom en af Sällskapet vald Styrelse, skulle utföra denna afsigt.

Hennes Kongl. Höghet Prinsessan SOFIA ALBERTINA, som stod i spetsen för denna förening, behagade äfven i Nåder åtaga sig, att blifva Dess Directions ständiga Ordförande, och till Ledamöter i nämnde Direction valdes:

Grefvinnan *Lövenhjelm*, född *von Fersen*, vice Ordförande.

Grefvinnan *Brahe*.

Grefvinnan *Rosenblad*.

Grefvinnan *Lövenhjelm*, född *De Geer* 1).

1) Dog år 1822.

Grefvinnan *Gyldenstolpe*, född *Stackelberg*.

Grefvinnan *Ugglas*.

Fru *Arvedson*, född *Sandeberg* 2).

Till Secreterare valdes

Friherrinnan *Åkerhjelm*, född *Ugglas*.

Till Administratorer:

Förste Stallmästaren, Grefve *Lantingshausen* 3).

Öfversten, Friherre *G. F. Åkerhjelm*.

Såsom början till en stående fond, hvars ränta borde till välgörenhet användas, behagade Hans Maj:t Konungen i Nåder skänka denna Inrättning 1000 R:dr Banco.

För att genom Välgörande FruntimmersSällskapets besörjande utdelas till nödlidande, anslogos i Nåder följande årliga bidrag:

Af H. M. Konungen - 400 R:dr Banco.

För H. M. Drottningen - 200.

Af H. K. H. Kron-Prinsen - 100.

— H. K. H. Prinsessan *SOFIA*

ALBERTINA - 100.

Den 15 Maj samma år sammanträdde de fleste af Sällskapets verkliga Ledamöter uti H. K. H. Prinsessans Rum, då Directionen aflemnade en kort relation öfver de åtgärder densamma vidtagit, och

2) Dog år 1825.

3) Dog år 1821.

öfverlemnade derjemte till Sällskapets pröfning och sanction, åtskilliga provisionella bestämmelser för Inrättningens fortgående förvaltning, hvilket allt af Sällskapets samtliga Ledamöter med deras egenhändiga påskrift gillades.

Den tid af mera än fem år, som sedan förflutit, under hvilken, denna åt välgörenhet egnade Inrättning, af H. M. Konungen med särskildt Nådigt hägn blifvit omfattad, har lemnat Directionen grundade förhoppningar om Stiftelsens fortfarande bestånd. Och då derjemte tages i betraktande, att Sällskapets fond, genom ökade bidrag, hvaribland hufvudsakligast bör räknas ett af H. K. H. Kron-Prinsessan i-från och med år 1824 i Nåder beviljat årligt anslag af 100 R:dr Banco, erhållit en oväntad tillväxt, utan att densamma minskat de understöd, som Directionen å Sällskapets vägnar, lemnat enskilde behöfvande, hvilka understöd uppgått till 1200 R:dr Banco årligen, oberäknat åtskillige andra, ej obetydliga donationer, som af Sällskapets tillgångar utgått, så synes Inrättningens tillvarelse hafva vunnit den säkerhet, att bestämda Stadgar för densamma kunna och böra uppgöras.

Genom Directionens föranstaltande har förslag till sådana Stadgar blifvit uppgjort och till Directionen aflemnadt, och då detsamma är författadt i öfverensstämmelse med de åsigter Directionen i de förutnämnde, provisionelt uppgjorde och gillade bestämmelser framlagdt, och af den närmare erfarenhet Directionen under en flerårig utöfning af sin befattning i detta ämne sökt förvärflva, icke i något afseende motsäges, har Directionen för sin del ansett det antagligt, och får i grund deraf, detsamma till Sällskapets pröfning, gillande och antagande nu öfverlemna.

Stadgar

för

Välgörande Fruntimmers-Sällskapet.

Art. I.

§. 1.

Sällskapet består af *Verkliga Ledamöter* och af *Heders-Ledamöter*. De förra utgöras endast af Fruntimmer, de sednare kunna äfven vara Herrar; begges antal får vara oinskränkt.

§. 2.

Hvar och en af *Sällskapets verkliga Ledamöter* är förbunden, att årligen inom Maj månads utgång till Sällskapets Cassa erlægga 5 R:dr Banco.

§. 3.

Af *Heders-Ledamöterna* förväntar Sällskapet sig äfven den benägenheten, att De ej undandraga sig enahanda årliga erläggande, som i föregående §. är utsatt.

§. 4.

Hvarje *Verklig Ledamot* är pliktig att, så vidt han kan, förmå sina vänner och bekanta, att i Sällskapet deltaga, och derjemte bör han söka, att till Sällskapets Cassa inbringa frivilliga gåfvor af personer som ej höra till Stiftelsen, men som likväl önska och kunna bidra till dess välgörande föremål.

Art. II.

Under Hennes Kongl. Höghet Prinsessan SOFIA ALBERTINAS ledning, kommer en *Direction* af 7 *Ledamöter*, jemte 1 *Sekreterare* att förvalta *Inrättningens Styrelse*, i enlighet med dessa Stadgar; och skall *Sekreteraren* emottaga och qvittera alla ingående medel, förvalta fonden, besörja utgifterna och deröfver föra räkningar, samt för allt detta inför *Directionen* årligen redovisa. Såsom biträde vid förvaltningen må af *Directionen* väljas, en af de *Herrar*, som är bland Sällskapets *Heders-Ledamöter*.

§. 1.

De af H. M. Konungen i Nåder anslagne 600 R:dr Banco, böra utdelas till understöd åt fattiga Enkor och Faderlösa flickor.

§. 2.

De återstående tillgångarne skola användas:

- 1:o Till enskilde fattige.
- 2:o Till fortfarande understöd åt Barn-uppfostrings-Inrättningar för Qvinnokönet, och
- 3:o Till Capital-fondens förökande.

Härvid iakttages att, hädanefter som hittills; minst 1533 R:dr 16 sk. Banco årligen, till de i 1:sta och 2:dra puncterne föreskrifne föremål först böra användas, innan fråga om något uppfyllande af föreskriften i 3:dje puncten må äga rum.

§. 3.

På det ej brist i tillgångarne, hvilket förhållande genom förminskning i *Ledamöternes* antal kan upp-

komma, må sätta Styrelsen ur stånd att kunna bestrida de i 1:sta och 2:dra puncterne föreskrifne utgifter, bör en stående fond på förenämnde sätt bildas, och förenas med de 1000 R:dr Banco, som H. M. Konungen i detta ändamål behagat i Nåder skänka Inrättningen. Detta Fond-capital, skall mot laglig ränta alltid vara utlånt, men till sitt belopp, tills vidare ej bestämmas *).

§. 4.

Hvarje år den 26 Januarii, skola de i §. 2 föreskrifne utdelningar bestämmas och verkställas; och på det välgörandet må utsträckas så allmänt möjligt är, böra dessa understöd utdelas inom hvar och en af Hufvudstadens församlingar, i närmaste propor till dess folkmängd.

§. 5.

De fattigas antal som af Sällskapet vanligen njuter årliga understöd, skall på följande sätt indelas:

Adeliga Enkor och faderlösa Döttrar.

Enkor och faderlösa Döttrar af Borgare-Classen, och

Enkor och faderlösa Döttrar efter Militära- eller Civila Embets- och Tjenstemän;

Och bör ett lika antal inom hvarje fördelning till lika belopp på hvarje individ gratifieras; Directionen dock förbehållet, att deri göra de undantag, som i 7:de och 8:de §§. omförmälas, enär förhållandet dertill föranleder.

*) För det närvarande uppgår det till 3350 R:dr Banco, utom upplupne Räntor.

§. 6.

Ingen må af Välgörande Fruntimmers-Sällskapet erhålla understöd som äger pension, eller beständigt årligt understöd under annan benämning, af 50 R:dr Banco eller derutöfver, så framt Directionen ej skulle finna ovanligt ömmande omständigheter påkalla undantag från denna föreskrift. Inträffar detta, bör förhållandet i Directionens Protocoll upptagas.

§. 7.

På det ett större antal fattige må komma i åtnjutande af Sällskapets välgörande, och detsamma ej endast stanna inom vissa individer, får ej högre gåfva åt någon enskild årligen lemnas än 20 R:dr Banco, och, der ej särskilde gällande orsaker förefinnas, icke heller en och samma person flere år å rad gratifieras. På Directionens egen pröfning skall det likväl ankomma, att utdela mindre gåfvor när omständigheterna dertill kunna föranleda.

§. 8.

Ehuru hufvudsakliga afsigten med dessa gåfvor är, att bispringa fattiga Enkor och faderlösa Döttrar, i hvilken Class största nöden och behovet af hjälp vanligast träffas, må det likväl ej vara Directionen betagit, att af Sällskapets sammanskott, äfven sträcka välgörandet till gifta Hustrur, och Döttrar som äga Fader i lifvet, enär deras vanlottade belägenhet tydligen classificerat dem bland de mest behöfvande; dock böra de förstnämnde derigenom ej gå i mistning af tillbörligt understöd, utan äger Directionen, om tillgångarne ej medgifva en vidsträcktare utdelning än den hittills följda proportionen bestäm-

mer *), att så fördela gåfvorna, det hvar och en af de till understöd anmälde, som är i verkligt behof af biträde, må, så vidt möjligt är, erhålla något.

§. 9.

Innan den i 4 §. föreskrifne utdelningen verkställes, böra Församlingarnes Herrar Pastorer af Directionen vänligen anmodas att aflemna förteckningar på så många, af de 3:ne i 5:te §. classificerade fattige, som Directionen bestämmer, och som Herrar Pastorer anse vara de mest behöfvande inom församlingarne. Uti dessa förteckningar bör deras vanlottade och ömmande belägenhet i korthet upptagas, och i händelse en och samma person flere år å radder förekommer, bör skälen dertill äfven uppgifvas. Skulle det fallet inträffa, att det begärdte antalet fattige inom en Class ej finnes, må Pastor föreslå så mycket mera af de andra Classerna, hvarvid han, om förhållandet, i förteckningen behagade lemna upplysning. Äfvensom, på nämnde förteckning de personer må särskilt upptagas, å hvilka Pastor anser föreskriften i 8 §. böra tillämpas.

§. 10.

Valet af de i denna artikel 2 §. 2 puncten omnämde Barn-uppfostrings-Inrättningar, beror af Directionen, som äfven i anledning deraf, med särskild uppmärksamhet må följa vården öfver och till-

*) Hittills hafva 6 personer uti hvar och en af Hufvudstadens 8 större församlingar, och 3 personer uti hvar och en af dess 3 mindre, årligen blifvit gratifierade. Utur de i 5 §. utmärkte Classer, hafva de blifvit valde, till lika belopp från hvarje Class.

ståndet med de Scholor, som af Sällskapet erhålla understöd.

§. 11.

Redovisning för förvaltningen lemnas årligen åt hvarje Sällskapets Ledamot före Maj månads utgång, i den då skeende allmänna sammankomsten, vid hvilket tillfälle, val af Directions samtliga Ledamöter äfven skall ske.

Då ändamålet med välgörande alltid måste vara, att endast uppsöka den verkligt lidande och vanlottade, och ej att öppna utsigt åt lättjan och sjelfsvåldet till anspråk på dess deltagande, ankommer det visserligen mera på Gifvarens urskiljning och omtanka än på Reglementariska föreskrifter, om detta ändamål skall ernås. Men då en allmännare Stiftelse derlöre blifvit bildad, fordrar ordningen att, dess bestånd och nyttiga verkan försäkras genom lämpliga stadgar. Uti de nu framlagde, har man sökt nerlägga hufvudgrunderne för dessa ändamåls ernående, hvarföre ock, de böra af Styrelsen tillämpas; men då åtskilliga fall kunna förekomma, der dessa föreskrifter ej äro tillräckliga, må Directionen efter eget godtfinnande vid slika tillfällen förfara. Att Directionens grundsatser i detta ämne äro enahanda med de här yttrade, torde de förflutne årens erfarenhet hafva ådagalagdt, och då härtill kommer den vigtiga omständigheten, att Hufvudstadens Herrar Pastorer, med den största beredvillighet lemnat Directionen tillförlitliga upplysningar öfver tillståndet med de mest nödlidande inom deras församlingar, hvarigenom äfven De bidragit dertill, att välgörandets gåfvor ej tillfallit någon deraf oförtjent, så synes verkningarne af Välgörande Fruntimmers-

Sällskapets Stiftelse hädanefter böra blifva hvad de hittills varit, den verkligt behöfvandes undsättning, och den gifvandes tillfredsställelse.

Efter uppläsandet här af förklarade Sällskapets samtliga närvarande Ledamöter, att de gillade och antogo dessa Stadgar, och anhöllo derjemte, att för H. K. H. Prinsessan SOFIA ALBERTINA få nedlägga uttrycket af deras underdåniga erkänsla för det verksamma skydd H. K. H. behagar skänka denna Stiftelse, samt förklara Directionens Ledamöter deras förbindelse för det nit de ådagalagt i utöfningen af deras kall.

H. K. H. Prinsessan, Directionens Ordförande, behagade derefter låta meddela Sällskapet Dess afsigt, att till deltagande uti Directionens öfverläggningar och i survivance efter sig, inbjuda H. K. H. Kron-Prinsessan. Med lifligaste underdånig erkänsla emottogo Sällskapets Ledamöter detta förnyade prof af H. K. H:s omsorg om Stiftelsens fortsatta bibehållande, och med innerligaste önsknings, att H. K. H. länge måtte kunna ägna sin vård åt Dess Styrelse, förenade Sällskapets Ledamöter deras underdåniga anhållan, att H. K. H. Kron-Prinsessan måtte skänka Inrättningen sitt deltagande och beskydd.

H. K. H. Kron-Prinsessan, som med tillfredsställelse emottog H. K. H. Prinsessans vänliga inbjudning att deltaga i Styrelsen öfver Vålgörande Fruntimmers-Sällskapet, tacktes äfven med Nådigt välbehag emottaga Sällskapets underdåniga anhållan derom, hvarefter H. K. H. behagade intaga sin plats i Directionen.

Förteckning

på det *Vålgörande Fruntimmers-Sällskapets*
Ledamöter år 1825.

Directionen.

H. K. H. Prinsessan SOPHIA ALBERTINA har i Nåder åtagit Sig att der föra ordet.

I survivance efter H. K. Höghet,
H. K. H. Kron-Prinsessan.

Erlagt afgift för år 1824, med Banco R:dr

Ledamöter.

Fru Grefvinnan <i>Lövenhjelm, Augusta,</i>	-	5
— — — <i>Brahe</i>	-	5
— — — <i>Rosenblad</i>	-	5
— — — <i>Stenbock</i>	-	5
— — — <i>Gyldenstolpe, Ulric,</i>	-	5
— — — <i>Ugglas</i>	-	5
Fru <i>Schwan, född Schön.</i>	-	5

Secreterare.

Fru Friherrinnan <i>Åkerhjelm, född Ugglas,</i>	-	5
---	---	---

Administrator.

Öfversten m. m. Friherre <i>G. F. Åkerhjelm</i>		5
---	--	---

Sällskapets verkliga Ledamöter, efter Alfabetsisk ordning.

<i>Adelsvärd, född Friesendorff, Grefvinna</i>	-	5
<i>Ankarkrona, Grefvinna</i>	-	5
<i>Adlercreutz, Grefvinna</i>	-	5
<i>Adelsvärd, född Sleman, Friherrinna</i>	-	5

<i>Arfvedson, född Langenberg, Fru</i>	-	-	5
<i>Adelsvärd, Louise, Fröken</i>	-	-	5
<i>Björnstjerna, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Beskow, Fru</i>	-	-	5
<i>Björkman, född Levin, Fru</i>	-	-	5
<i>Beyer, Fru</i>	-	-	5
<i>Brahe, Ulla, Fröken</i>	-	-	5
<i>Brahe, Aurore, d:o</i>	-	-	5
<i>Brahe, Ebba, d:o</i>	-	-	5
<i>Cederström, född Wachtmeister, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Cederström, född Wrangel, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Cronstedt, född Stackelberg, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Cock, född Rosir, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>De Géer, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Essen, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Ekström, född Rosen, Fru</i>	-	-	5
<i>Fersen, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Falkenberg, född Gyllenberg, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Fock, född Falcker, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Fredenheim, Fru</i>	-	-	5
<i>Gyldenstolpe, Carl, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Hamilton, född Pettersens, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Hjersta, född Adelsvärd, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Höpken, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Hauswolff, Fru</i>	-	-	5
<i>Hagberg, Doctorinna</i>	-	-	5
<i>Hedén, Fru</i>	-	-	5
<i>Jennings, född Rosenhane, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Kurck, född Siegeroth, Dito</i>	-	-	5
<i>Kantzou, Dito</i>	-	-	5
<i>Koskull, Kammar-Fröken</i>	-	-	5
<i>Kantzow, Fröken</i>	-	-	5
<i>Lewenhaupt, ÖfverHofmästarinna, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Lewenhaupt, född Lewenhaupt, Dito</i>	-	-	5

<i>Lewenhaupt, född Hisinger, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Lefebure, Dito</i>	-	-	5
<i>Löwenhjelm, född Gyldenstolpe, Dito</i>	-	-	5
<i>Löwenskjöld, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Lagerbjelke, född Rosensvärd, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Leyonhufvud, född Angerstein, Dito</i>	-	-	5
<i>Leyonhufvud, född Cronstedt, Dito</i>	-	-	5
<i>Leyonmark, född Ribben, Fru</i>	-	-	5
<i>Liedbeck, Dito</i>	-	-	5
<i>Lorent, Dito</i>	-	-	5
<i>Lundgren, Dito</i>	-	-	5
<i>Lind, Charlotta, Fröken</i>	-	-	5
<i>Lewenhaupt, Marianne, Kammar-Fröken *</i>	-	-	5
<i>Mörner, född Arvedson, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Mörner, född Heykenskjöld, Dito</i>	-	-	5
<i>Montgomery, född Orosco, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Montgomery, född Cederhjelm, Dito</i>	-	-	5
<i>Manderström, Dito</i>	-	-	5
<i>Modée, Hof-Fröken</i>	-	-	5
<i>Oxenstjerna, född Sparre, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Oxenstjerna, HofFröken</i>	-	-	5
<i>Piper, Carl, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Piper, Eric, Dito</i>	-	-	5
<i>Posse, född de Bréant, Dito</i>	-	-	5
<i>Peyron, född Schwan, Fru</i>	-	-	5
<i>Pontin, Dito</i>	-	-	5
<i>Palin, Dito</i>	-	-	5
<i>Piper, Hof-Fröken</i>	-	-	5
<i>Rålamb, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Ruuth, född v. Wahrendorff, Grefvinna</i>	-	-	5
<i>Ridderstolpe, född Müller, Friherrinna</i>	-	-	5
<i>Rålamb, född Lantingshausen, Dito</i>	-	-	5
<i>Rodais, Fru</i>	-	-	5

* Betyder att Personen först 1825 blifvit Ledamot af Sällskapet.

<i>Rosen, Hof-Fröken</i>	-	-	-	5
<i>Reuterskjöld, Jeannette, Fröken</i>	-	-	-	5
<i>Reuterskjöld, Emilie, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Ramel, Grefvinna, född Levenhaupt *</i>	-	-	-	5
<i>Stjerneld, Grefvinna</i>	-	-	-	5
<i>Stedingk, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Skjöldebrand, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Sparre, född Levenhaupt, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Silversparre, född Sparre, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Sommerhjelm, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Strömfelt, född Cronstedt, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Stackelberg, Friherrinna</i>	-	-	-	5
<i>Sparre, född Bernhard, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Stedingk, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Schinkel, Fru</i>	-	-	-	5
<i>Schön, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Silversparre, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Schultzer, Hof-Fröken</i>	-	-	-	5
<i>Stierncrona, Minette, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Stierncrona, Ulla, Fröken</i>	-	-	-	5
<i>Sleman, Mamsell</i>	-	-	-	5
<i>Taube, född Pollet, Grefvinna</i>	-	-	-	5
<i>Tascher, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Tarrach, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Taube, född Strokirk, Dito</i>	-	-	-	5
<i>Trafvenfeldt, Fru</i>	-	-	-	5
<i>Wetterstedt, Grefvinna</i>	-	-	-	5
<i>Woltemat, Friherrinna</i>	-	-	-	5
<i>Wahrendorff, Anders, Fru</i>	-	-	-	5
<i>Wrede, Constance, Fröken</i>	-	-	-	5

Heders-Ledamöter.

Hans Excellence Grefve <i>Brahe</i>	-	-	-	10
<i>Flemming</i>	-	-	-	5

Hans Excellence Grefve <i>Rosenblad</i>	-	-	-	5
Herr Grefve <i>Cronstedt, Hof-Marskalk</i>	-	-	-	5
<i>Brahe, Magnus,</i>	-	-	-	5
<i>Brahe, Nils,</i>	-	-	-	5
<i>Piper, Carl,</i>	-	-	-	5
<i>Adelsvärd</i>	-	-	-	5
<i>Lewenhaupt, Mauritz,</i>	-	-	-	5
<i>af Ugglas</i>	-	-	-	10
<i>Lewenhaupt, Gustaf</i>	-	-	-	10
<i>Stenbock, Magnus, *</i>	-	-	-	
Herr Baron <i>De Geer, Hof-Marskalk,</i>	-	-	-	5
<i>Stjerneld, sen.</i>	-	-	-	5
<i>Stjerneld, Envoyé,</i>	-	-	-	5
<i>Sprengporten, Vilhelm, *</i>	-	-	-	
Kammarherren <i>von Brinckman</i>	-	-	-	5
<i>von Schinkel</i>	-	-	-	5
Commerce-Rådet <i>Arvedson</i>	-	-	-	5
Directeur <i>Arvidson</i>	-	-	-	5
Justitiæ-Rådet <i>Noréus</i>	-	-	-	5
Herr Baron <i>Gustaf Ridderstolpe, Hof-Marskalk</i>	-	-	-	5
Herr Assessor <i>Bråkenhjelm</i>	-	-	-	5
<i>Jennings, Hof-Marskalk *</i>	-	-	-	